

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 182)

Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/474, 1/484)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG/101-1047/2687

21.6.1996

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 9.6.1996 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilâşikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Mesut Yılmaz
Başbakan

GENEL GEREKÇE

Bilindiği üzere; 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun 49 uncu maddesinde, vazife malullüklerinin, doğdukları tarihlerden itibaren en çok bir yıl içinde, iştirakçiler veya bunların ana, baba, karı, koca, çocuk, kardeş veya kurumları tarafından yazı ile sandığa bildirileceği, erler için bu müddetin bir buçuk yıl olduğu hüküm altına alınmış bulunmaktadır.

Anılan maddeden yararlanacak olan ve sayıları yüzlerce hatta binlerce kişi olarak ifade edilen bu hak sahiplerinin bir çoğu kırsal kesimden gelmekte ve gerekli bilgi ve tecrübe birikiminden de yoksun bulunmaktadır. Keza bu kişiler, müracaat usul ve esaslarını da bilmediklerinden, söz konusu Kanunun 49 uncu maddesinde öngörülen süreler içerisinde yetkili mercii başvuramamakta, bu nedenle vazife malullüğü aylığı alamamakta ve çok kötü şartlar altında hayatlarını sürdürmek zorunda bulunmaktadırlar.

Son yıllarda, terörle mücadele sırasında ifa edilen görevler nedeniyle, yukarıda konu edilen vazife malullerinin sayısında da büyük ölçüde artış meydana geldiği bilinmektedir.

5434 sayılı Kanunun 49 uncu maddesinde öngörülen süreleri geçiren bazı vazife malullerinin, mağduriyetlerine binaen kendilerine yeni bir hak ve sître tanınması yolunda, zaman zaman talepleri ile de karşılaşmaktadır.

Taslak ile; anıları hak sahiplerinin yakınmalarının ve sıkıntılarının giderilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Madde ile, genel gerekçede belirtilen nedenlerle, 5434 sayılı Kanuna bir geçici madde eklenmek suretiyle; anılan Kanunun 49 uncu maddesinde belirtilen süreler içerisinde müracaat edilmemiş olması nedeniyle aylık bağlanamamış bulunanlarla bunların dul ve yetimlerine, va-

zife malullüklerinin, ilgili maddesine göre tevsik edilmesi ve bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1 yıl içerisinde T. C. Emekli Sandığına müracaat etmeleri halinde, müracaat tarihini takip eden aybaşından itibaren aylık bağlanması (ancak bunlara geçmiş süreler için aylık ödenmemesi) imkânı getirilmekte, bu suretle kanundaki süreyi geçirmek suretiyle hak kaybına uğrayan bu kişilere yeni bir hak ve ek süre tanınmış olmaktadır.

Madde 2. — Yürürlük maddesidir.

Madde 3. — Yürütme maddesidir.

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 8.6.1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki geçici 203 üncü madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 203. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce, 5434 sayılı Kanunun 49 uncu maddesinde belirtilen süreler içinde müracaat edilmemiş olması nedeniyle aylık bağlanmamış bulunanlarla bunların dul ve yetimlerine, vazife malullüklerinin 5434 sayılı Kanunun ilgili maddesine göre tevsik edilmesi ve bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1 yıl içinde T. C. Emekli Sandığına müracaat etmeleri halinde, müracaat tarihini takip eden aybaşından itibaren aylık bağlanır. Bunlara geçmiş süreler için aylık ödenmez.”

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Mesut Yılmaz

Başbakan

Devlet Bakanı ve Başb. Yrd.

N. Mentеше

Devlet Bakanı V.

M. H. Dağlı

Devlet Bakanı

H. U. Söylemez

Devlet Bakanı

Y. Törüner

Devlet Bakanı

C. Çiçek

Devlet Bakanı

A. T. Özdemir

Devlet Bakanı

M. H. Dağlı

Millî Savunma Bakanı

M. O. Sungurlu

Devlet Bakanı

R. Saracoglu

Devlet Bakanı

A. Aksu

Devlet Bakanı

E. Aşık

Devlet Bakanı

İ. Aykut

Devlet Bakanı

İ. Y. Dedelek

Devlet Bakanı

E. Taranoğlu

Adalet Bakanı

M. Ağar

İçişleri Bakanı

Ü. G. Güneş

Dışişleri Bakanı
E. Gönensay
Millî Eğitim Bakanı
T. Tayan
Sağlık Bakanı
Y. Aktuna
Tarım ve Köyişleri Bakanı
İ. Attila
Sanayi ve Ticaret Bakanı
Y. Erez
Kültür Bakanı
A. O. Güner
Orman Bakanı
N. Ercan

Maliye Bakanı
L. Kayalar
Bay. ve İskân Bakanı
M. Keçeciler
Ulaştırma Bakanı
Ö. Barutçu
Çal. ve Sos. Güv. Bakanı
E. Kul
Enerji ve Tabii Kay. Bakanı
H. H. Doğan
Turizm Bakanı
İ. Saygın
Çevre Bakanı
M. R. Taşar

T.C.

*Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü*

Sayı : B.02.0.KKG/101-1035/2499

7.6.1996

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 30.5.1996 tarihinde kararlaştırılan “Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Mesut Yılmaz
Başbakan

GENEL GEREKÇE

5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun ek 20 nci maddesine, üçüncü fıkradan sonra gelmek üzere, 13.7.1993 tarihli ve 486 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile “Yukarıdaki fıkraya göre emekliye ayrılanlara emekli edildikleri veya aylıklarının bağlandığı tarihi takip eden ilk kat-sayı artışından doğan ikramiye farkları ayrıca ödenir.” şeklinde bir fıkra eklenmiştir.

Yapılan bu düzenleme ile kanunlarla belirlenen bekleme süreleri sonunda kadrosuzluk veya yaş haddi sebebiyle emekliye sevk edilenler ve vazife malullüğü hükümlerine göre vazife malullüğü aylığı bağlananlar ile ölüm sebebiyle haklarında emeklilik işlemi uygulananların dul ve yetimlerinin emekli ikramiyesi yönünden mağdur edilmemesi amaçlanmıştır.

Ancak, 6.7.1995 tarihli ve 562 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlileri ile İlgili Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Ka-

rarnamenin 15 inci maddesi ile, söz konusu ek 20 nci maddenin değişik üçüncü fıkrası değiştirilerek, 486 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile maddeye eklenen mezkûr dördüncü fıkraya yürürlükten kaldırılmış bulunmaktadır. Yapılan bu değişiklikle, emekli ikramiyesi farkı, anılan iştirakçilerin aylığa hak kazandıkları tarihi takip eden üç ay içinde katsayılarda meydana gelecek artış ile sınırlandırılmıştır. Buna göre söz konusu üç ay içinde katsayılarda artış yapılmaması halinde, kapsama giren personele müteakip dönemlerde yapılacak ilk katsayı iyileştirmelerinin yansımaları mümkün olamayacaktır. Bu durum istemleri dışında hizmetten ayrılmak zorunda kalan personelin mağduriyetine neden olacaktır.

Taslak ile, anılan personelin mağduriyetlerinin önlenmesini sağlayacak bir düzenleme yapılmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun ek 20 nci maddesinin üçüncü fıkrasına eklenen hükümlerle, bu fıkraya kapsamına girenlere, aylığa hak kazandıkları tarihi takip eden üç ay içinde katsayılarda artış yapılmadığı takdirde, müteakiben katsayılarda yapılacak ilk artıştan doğan ikramiye farklarının da ayrıca ödenmesi esası getirilmekte ve anılan personelin uğrayacağı mağduriyetin giderilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 2. — Yürürlük maddesidir.

Madde 3. — Yürütme maddesidir.

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 8.6.1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun Ek 20 nci maddesinin değişik üçüncü fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ancak, aylığa hak kazandıkları tarihi takip eden üç ay içinde katsayılarda artış yapılmadığı takdirde, müteakiben katsayılarda yapılacak ilk artıştan doğan ikramiye farkları da bunlara ayrıca ödenir.”

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Mesut Yılmaz

Başbakan

Devlet Bakanı ve Başb. Yrd.

N. Mentеше

Devlet Bakanı

A. Yılmaz

Devlet Bakanı

H. U. Söylemez

Devlet Bakanı V.

H. U. Söylemez

Devlet Bakanı

R. Saracoglu

Devlet Bakanı

A. Aksu

Devlet Bakanı

E. Aşık

Devlet Bakanı

İ. Aykut

Devlet Bakanı <i>C. Çiçek</i>	Devlet Bakanı <i>İ. Y. Dedelek</i>
Devlet Bakanı <i>A. T. Özdemir</i>	Devlet Bakanı <i>E. Taranoğlu</i>
Devlet Bakanı <i>M. H. Dağlı</i>	Adalet Bakanı <i>M. Ağar</i>
Millî Savunma Bakanı V. <i>Ü. G. Güney</i>	İçişleri Bakanı <i>Ü. G. Güney</i>
Dışişleri Bakanı V. <i>T. Tayan</i>	Maliye Bakanı <i>L. Kayalar</i>
Millî Eğitim Bakanı <i>T. Tayan</i>	Bay. ve İskân Bakanı <i>M. Keçeciler</i>
Sağlık Bakanı <i>Y. Aktuna</i>	Ulaştırma Bakanı <i>Ö. Barutçu</i>
Tarım ve Köyişleri Bakanı <i>İ. Attila</i>	Çal. ve Sos. Güv. Bakanı <i>E. Kul</i>
Sanayi ve Ticaret Bakanı <i>Y. Erez</i>	Enerji ve Tabii Kay. Bakanı <i>H. H. Doğan</i>
Kültür Bakanı V. <i>C. Çiçek</i>	Turizm Bakanı <i>İ. Saygın</i>
Orman Bakanı <i>N. Ercan</i>	Çevre Bakanı <i>M. R. Taşar</i>

Millî Savunma Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Millî Savunma Komisyonu

Esas No. : 1/484

Karar No. : 21

16.10.1996

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 21.6.1996 tarihinde Başkanlığımıza sunulan, "Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı", 26.6.1996 tarihinde, Başkanlığınızca, Esas Komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna ve Tali Komisyon olarak Komisyonumuza havale edilmiştir. Komisyonumuz, 15.10.1996 tarihli 9 uncu toplantısında, Hükümeti temsilen Millî Savunma Bakanının Başkanlığında, Millî Savunma Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve T. C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü temsilcilerinin de katılmalarıyla Tasarıyı inceleyip görüşmüştür.

Bilindiği gibi; T. C. Emekli Sandığı Kanununun 49 uncu maddesinde vazife malullüklerinin, doğdukları tarihlerden itibaren en çok bir yıl içinde iştirakçiler veya bunların ana, baba, karı, ko-

ca, çocuk, kardeş veya kurumları tarafından yazı ile sandığa bildirileceği, erler için bu müddetin bir buçuk yıl olduğu hükme bağlanmıştır.

Son yıllarda, terörle mücadele sırasında ifa edilen görevler nedeniyle vazife malullerinin sayısında büyük artış olmuştur. Ancak bir çoğu kırsal kesimden gelen bu hak sahipleri gerekli bilgi ve tecrübeden yoksun olmaları ve müracaat usul ve esaslarını da bilemediklerinden sözkonusu Kanunda öngörülen süreler içerisinde başvuruda bulunamamakta, bu nedenle de vazife malullüğü aylığı alamayarak mağdur olmaktadır.

Yukarıda özetlenen görüşler doğrultusunda hazırlanan Tasarı ile anılan hak sahiplerinin mağduriyetlerinin giderilmesi öngörülmektedir.

Komisyonumuzda yapılan görüşmelerde;

— Tasarının genel olarak olumlu olmakla beraber içerisinde tekrar "... bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1 yıl içinde T. C. Emekli Sandığına müracaat etmeleri ..." şartını taşıması itibarıyla bu bir yıllık sürenin bitiminde aynı sakınca ve mağduriyetlerin ileride tekrar yaşanmasına sebep olacağı,

Bu nedenle geçici bir madde ile getirilmek istenin bu düzenleme yanında, konunun köklü bir çözüme kavuşturulmasını ve ileride bu tür sıkıntıların tekrar yaşanmamasını teminen 5434 sayılı Kanunun 49 uncu maddesinde de bir düzenleme yapılmasının gerekli olduğu,

İfade edilmiştir.

Tasarının tümtü üzerindeki görüşlere Hükümetin de katılmasını takiben Tasarının maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

— Komisyonunda açıklanan görüşler doğrultusunda kabul edilen bir önergeyle 5434 sayılı Kanunun 49 uncu maddesine yeni bir fıkra ekleyen düzenleme yeni çerçeveye 1 inci madde olarak,

— Tasarının çerçeve 1 inci maddesi, içerdiği "... 1 yıl içinde başvurma şartının ..." kaldırılması suretiyle düzenlenerek ve çerçeve 2 nci madde olarak,

kabul edilmiştir.

Tasarının yürürlük ve yürütmeye ilişkin 2 nci ve 3 üncü maddeleri yapılan değişikliklere paralel olarak 3 üncü ve 4 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Tasarıda yapılan değişikliklere paralel olarak, Tasarının başlığı "Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair kanun Tasarısı" şeklinde değiştirilmiştir.

Raporumuz, Esas Komisyon olan Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili
<i>Ahmet Sezal Özbek</i>	<i>Ahmet Bilge</i>
Kırklareli	Ankara
Sözcü	Kâtip
<i>Mahmut Nedim Bilgiç</i>	<i>Hüseyin Arı</i>
Adıyaman	Konya
Üye	Üye
<i>M. Süddik Altay</i>	<i>Nevzat Köse</i>
Ağrı	Aksaray

Üye	Üye
<i>Haydar Oymak</i>	<i>Rıza Ulucak</i>
Amasya	Ankara
Üye	Üye
<i>Cengiz Altınkaya</i>	<i>Yüksel Aksu</i>
Aydın	Bursa
Üye	Üye
<i>Fuat Çay</i>	<i>Bekir Yurdağül</i>
Hatay	Kocaeli
Üye	Üye
<i>Hasan Güllay</i>	<i>Akın Gönen</i>
Manisa	Niğde
Üye	Üye
<i>Şükrü Yürür</i>	<i>Abdullah Örnek</i>
Ordu	Yozgat

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun 49 uncu maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Yukarıdaki süreleri geçirenlerden, T. C. Emekli Sandığına yazı ile başvuranlara, vazife malullüklerini belgelemeleri ve müstehak olmaları şartıyla müracaat tarihlerini takip eden aybaşından itibaren vazife malullüğü aylığı bağlanır. Bunlara geçmiş süreler için aylık, aylık farkı ve emekli ikramiyesi veya farkı ödenmez.”

MADDE 2. — 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 203. — Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce, 5434 sayılı Kanunun 49 uncu maddesinde belirtilen süreler içerisinde müracaat edilmemiş olması sebebiyle haklarında vazife malullüğü hükümleri uygulanmamış olanların, vazife malullüklerinin bu Kanunun ilgili maddesine göre tevsik edilmesi şartıyla T. C. Emekli Sandığına müracaatları tarihini takip eden aybaşından itibaren aylık bağlanır. Ancak geçmiş süreler için aylık, aylık farkı ve emekli ikramiyesi veya farkı ödenmez.”

MADDE 3. — Tasarının 2 nci maddesi 3 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Tasarının 3 üncü maddesi 4 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

17.12.1996

Esas No. : 1/474, 1/484

Karar No. : 74

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanarak, Bakanlar Kurulunca 7.6.1996 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 12.6.1996 tarihinde Komisyonumuza havale edilen "Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile yine Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 21.6.1996 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 26.6.1996 tarihinde Esas Komisyon olarak Komisyonumuza, Tali Komisyon olarak da Millî Savunma Komisyonuna havale edilen "Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı"nın aynı Kanunun değişik maddelerinde yapılacak düzenlemeleri kapsamı nedeniyle, her iki tasarı birleştirilerek, Komisyonumuzun 13.11.1996 tarihinde yaptığı 16 ncı birleşimde Hükümeti temsilen Millî Savunma Bakanının Başkanlığında, Millî Savunma ve Maliye Bakanlıkları ile DPT Müsteşarlığı ve T. C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü temsilcilerinin de katılmalarıyla incelenip görüşülmüştür.

Bilindiği gibi, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun ek 20 nci maddesinde 13.7.1993 tarihli ve 486 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle yapılan bir düzenleme ile kanunlarla belirlenen bekleme süreleri sonunda kadrosuzluk veya yaş haddi sebebiyle emekliye sevk edilenler ve vazife malullüğü hükümlerine göre vazife malullüğü aylığı bağlananlar ile ölüm sebebiyle haklarında emeklilik işlemi uygulananların dul ve yetimlerinin emekli ikramiyesi yönünden mağdur edilmemesi amaçlanmıştır. Ancak 6.7.1995 tarihli ve 562 sayılı Kanun Hükmünde Kararname nin 15 inci maddesi ile 5434 sayılı Kanunun ek 20 nci maddesinin değişik üçüncü fıkrası yeniden düzenlenerek, 486 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle söz konusu hüküm üç ay ile sınırlandırılmıştır.

Ayrıca, Emekli Sandığı Kanununun 49 uncu maddesinde vazife malullüklerinin, doğdukları tarihlerden itibaren en çok bir yıl içinde iştirakçiler veya bunların ana, baba, karı, koca, çocuk, kardeş veya kurumları tarafından yazı ile sandığa bildirileceği, erler için bu müddetin bir buçuk yıl olduğu hükme bağlanmıştır. Ancak, çoğu kırsal kesimden gelen bu hak sahiplerinin gerekli bilgi ve tecrübeden yoksun olmaları nedeniyle Kanunda öngörülen süreler içerisinde başvuruda bulunamamakta ve vazife malullüğü aylığı alamayarak mağdur olmaktadır.

Tasarılar ve Gerekçeleri incelendiğinde, yukarıda izaha çalışılan mahzurların giderilmesi bakımından,

— 5434 sayılı Kanunun Ek 20 nci maddesi kapsamına giren iştirakçilerin, aylığa hak kazandıkları tarihi takip eden üç ay içinde katsayılarında artış yapılmadığı takdirde, müteakiben katsayılar da yapılacak ilk artıştan doğan ikramiye farklarının da ayrıca ödenmesi esası getirilmesinin,

— Aynı Kanunun 49 uncu maddesinde öngörülen süreleri geçiren bazı vazife malullerinin mağduriyetlerinin önlenmesini teminen kendilerine yeni bir hak ve süre tanınmasının,

Amaçlandığı anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda yapılan görüşmelerde;

Toplumun büyük kesimini ilgilendiren bir takım mağduriyetlerin giderilmesi amacıyla hazırlanan her iki Tasarının da olumlu karşılandığı,

— Kadrosuzluk veya yaş haddi sebebiyle kendi iradeleri dışında emekliye sevk edilenlerin yanında diğer Sandık iştirakçilerinin de emekli aylığına hak kazandıkları tarihi takip eden üç ay içinde katsayılar da meydana gelecek artışlardan yararlandırılmasının sosyal devlet anlayışına uygun olacağı, iştirakçiler arasında fırsat eşitliği sağlayacağı ve emekliliği teşvik mahiyeti taşıyacağı,

Şeklindeki görüş ve önerileri takiben Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalardan sonra Tasarılar ve Gerekçeleri Komisyonumuzca da benimsenerek maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Bu görüşmelerde;

— 1/484 Esas Nolu Tasarının, Millî Savunma Komisyonunca kabul edilen çerçeve 1 inci maddesi ile 5434 sayılı Kanunun 49 uncu maddesinin sonuna bir fıkra olarak eklenen hükmün 1 inci madde olarak aynen kabul edilmesi,

— 5434 sayılı Kanunun 72 nci maddesinin son fıkrasını, 5434 sayılı Kanunun 64 üncü maddesinin (a, b, c, ç, d ve e) fıkralarında açıklanan durumlar ile 2330 sayılı Kanun ve bu Kanuna ek 2566 sayılı Kanun kapsamında mütalaa edilen görevler nedeniyle hayatlarını kaybetmiş bulunan iştirakçilerin, geride dul ve yetim bırakması halinde dahi, ana veya babasına aylık bağlanmasına imkân getirecek şekilde yeniden düzenleyen bir hükmün çerçeve 2 nci madde olarak kabul edilmesi,

— 1/474 Esas Nolu Tasarının çerçeve 1 inci maddesi ile düzenlenen 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanununun Ek 20 nci maddesinin üçüncü fıkrasının sonuna bir cümle şeklinde eklenen hükmün bu Kanunun 39 uncu maddesinin (e) ve (f) fıkraları uyarınca emekliye sevk edilenler hariç olmak üzere, Kanunları uyarınca kendi istekleri dışında emekliye ayrılanlarla ölenlerin dul ve yetimlerine, aylığa hak kazandıkları tarihten sonraki ilk katsayı artışlarından doğan ikramiye farkları ile ilk mali yılın birinci ayında katsayılar dışındaki diğer unsurlarda meydana gelecek artışa bu tarihte yürürlükte bulunan katsayılar uygulanmak suretiyle bulunacak ikramiye farkları ile kendi istekleri üzerine emekli olanlara da aylığa hak kazandıkları tarihi izleyen 3 ay içinde yapılacak katsayı artışlarından doğan ikramiye farklarının, emekli ikramiyesi ödenmesine ilişkin olarak Ek 20 nci maddenin 3 üncü fıkrasının yeniden düzenlenerek ve 3 üncü madde olarak ilave edilmesi,

— 1/484 Esas Nolu Tasarının, Millî Savunma Komisyonunca kabul edilen geçici 203 üncü maddesinin, çerçeve 4 üncü maddeye bağlı geçici 203 üncü madde olarak aynen kabul edilmesi,

— Çerçeve 2 nci maddede bahse konu olan hayatını kaybetmiş iştirakçilerden ana ve babalarına aylık bağlanmış olanlardan, 4049 sayılı Kanun ile yapılan değişiklik nedeniyle, aylıkları kesilen ve bu nedenle kendilerine borç tahakkuk ettirilenlerin mağduriyetlerinin giderilmesi maksadıyla düzenlenen bir hükmün yine çerçeve 4 üncü maddeye bağlı geçici 204 üncü madde olarak ilave edilmesi ve çerçeve 4 üncü maddenin bu değişikliklerle kabul edilmesi,

— Her iki Tasarıda da yer alan yürürlük ve yürütmeye ilişkin düzenlemenin aynı hükümleri ihtiva etmeleri nedeniyle 5 ve 6 ncı maddeler olarak metne eklenmesi,

suretiyle yeni bir metin düzenlenmiştir.

Ancak, İttüztüğün 43 üncü maddesi uyarınca kabul edilen söz konusu metnin gerek kapsadığı kamu çalışanları açısından, gerekse bütçeye getireceği ek mali yükün değerlendirilebilmesini teminen konunun yeniden görüşülmesi istemi ile verilen bir önerge üzerine, Komisyonumuzun 12.12.1996 tarihinde yaptığı 32 nci birleşimde, Hükümeti temsilen Devlet Bakanı T. Rıza Güneri'nin başkanlığında, Maliye Bakanlığı ile Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ve T. C. Emekli

Sandığı Genel Müdürlüğü temsilcilerinin de katılmalarıyla konu bir kez daha incelenip görüşülmüştür.

Görüşmelerde;

— Daha önce kabul edilen Komisyon metninin 3 üncü maddesi dışındaki maddelerindeki düzenlemelerle çok önemli eksikliklerin düzeltildiği ancak, 3 üncü madde ile yapılan düzenlemenin ise Emekli Sandığı iştirakçilerinin beklentilerine neden olacağı, bu suretle de Sandığın malî yapısının olumsuz yönde etkileneceği, kendi istekleri ile emekli olanlarla ilgili hükmün getireceği malî yükün 15 Trilyon TL. civarında olduğu, ayrıca üç ay önce emekli olan iştirakçinin emekli ikramiyesini nemalandırması suretiyle elde edeceği getiriye ilave olarak bir ödeme daha yapılmasının üç ay sonra emekli olan iştirakçinin mağduriyetine sebep olacağı, şeklindeki görüşlerin yanında,

— Yapılan düzenlemenin tüm iştirakçilere eşit imkânlar sağlaması açısından daha önce kabul edilen şekliyle muhafazasında yarar olduğu,

Şeklinde görüş ve eleştiriler ile Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamaları müteakip, Komisyon metninin maddeleri yeniden görüşülmüş ve Komisyon metninin,

— 1, 2, 4, 5 ve 6 ncı maddeleri aynen,

— 3 üncü maddesi, T. C. Emekli Sandığı Kanununun ek 20 nci maddesinin üçüncü fıkrası kapsamına girenlere, aylığa hak kazandıkları tarihi takip eden üç ay içinde katsayılarda artış yapılmadığı takdirde, müteakiben 6 ay içinde katsayılarda yapılacak ilk artıştan doğan ikramiye farklarının da ayrıca ödenmesi esasını getiren bir hükmün, söz konusu fıkraya ilave edilmesi suretiyle,

Kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili
<i>İ. Ertan Yülek</i>	<i>Mustafa Çiloğlu</i>
Adana	Burdur
Sözcü	Kâtip
<i>Sait Aşba</i>	<i>Hayri Doğan</i>
Afyon	Antalya
Üye	Üye
<i>Gökhan Çapoğlu</i>	<i>Hikmet Uluğbay</i>
Ankara	Ankara
Üye	Üye
<i>Metin Şahin</i>	<i>Saffet Kaya</i>
Antalya	Ardahan
Üye	Üye
<i>Alaattin Sever Aydın</i>	<i>Necmi Hoşver</i>
Batman	Bolu
Üye	Üye
<i>Nevfel Şahin</i>	<i>Mustafa Yıldız</i>
Çanakkale	Erzincan

Üye
Aslan Polat
Erzurum
Üye
Algan Hacaloğlu
İstanbul
Üye
Esat Bütün
Kahramanmaraş
Üye
Zeki Ünal
Karaman
Üye
Fethi Acar
Kastamonu
Üye
Mustafa Ünalı
Konya
Üye
Miraç Akdoğan
Malatya
Üye
Ertuğrul Eryılmaz
Sakarya
Üye
Musa Uzunkaya
Samsun
Üye
Yıldırım Aktürk
Uşak

Üye
Azmi Ateş
İstanbul
Üye
Ali Topuz
İstanbul
Üye
Mustafa Kamalak
Kahramanmaraş
Üye
Zeki Karabayır
Kars
Üye
Nurettin Kaldırmacı
Kayseri
Üye
Mehmet Ali Yavuz
Konya
Üye
Nezir Aydın
Sakarya
Üye
Biltekin Özdemir
Samsun
Üye
Metin Gürdere
Tokat
Üye
Hasan Çağlayan
Çorum

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine ve Bu Kanuna Geçici Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun 49 uncu maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Yukarıdaki süreleri geçirenlerden, T. C. Emekli Sandığına yazı ile başvurulara, vazife ma-

lullüklerini belgelenmeleri ve müstehak olmaları şartıyla müracaat tarihlerini takip eden aybaşından itibaren vazife malullüğü aylığı bağlanır. Bunlara geçmiş süreler için aylık, aylık farkı ve emekli ikramiyesi veya farkı ödenmez.”

MADDE 2. — 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa 24.11.1994 tarihli ve 4049 sayılı Kanunla değişik 72 nci maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanunun 64 üncü maddesinin (a, b, c, ç, d ve e) fıkralarında açıklanan durumlardan dolayı veya 3.11.1980 tarih ve 2330 sayılı Kanun ile bu Kanuna ek 18.12.1981 tarih ve 2566 sayılı Kanun kapsamında mütalaa edilen görevler nedeniyle hayatlarını kaybetmiş bulunan iştirakçilerle bunlardan aylık almakta iken ölenlerin baba veya analarına, ölüm tarihini takip eden aybaşından geçerli olarak aylık bağlanır. Babaya bağlanan aylık, dul ve yetimlerin bulunması hali de dahil, ana ve babaya eşit olarak paylaşınarak ödenir. Dul ve yetimlerle beraber baba veya anaya aylık bağlanması halinde, eş ve çocukların aylıkları baba veya ananın bulunmadığı durumlarda bağlanacak aylıktan az olamaz. 3.11.1980 tarih ve 2330 sayılı Kanun ile bu Kanuna ek 18.12.1981 tarih ve 2566 sayılı Kanun kapsamında mütalaa edilen görevler nedeniyle bağlanan aylıklar Bakanlar Kurulu Kararıyla iki katına kadar çıkartılabilir. Ödenecek aylığın Bakanlar Kurulunca artırılması halinde bağlanan aylıkta meydana gelecek farklar ile dul ve yetimlerle beraber aylık bağlanması halinde, baba veya anaya bağlanan aylıklar da sosyal güvenlik kurumlarınca Hazineден tahsil edilir.”

MADDE 3. — 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun ek 20 nci maddesinin değişik üçüncü fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ancak aylığa hak kazandıkları tarihi takip eden üç ay içinde katsayılarda artış yapılmadığı takdirde, müteakiben katsayılarda altı ay içinde yapılacak ilk artıştan doğan ikramiye farkları da bunlara ayrıca ödenir.”

MADDE 4. — 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 203. — Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce, 5434 sayılı Kanunun 49 uncu maddesinde belirtilen süreler içerisinde müracaat edilmemiş olması sebebiyle haklarında vazife malullüğü hükümleri uygulanmamış olanların, vazife malullüklerinin bu Kanunun ilgili maddesine göre tevsih edilmesi şartıyla T. C. Emekli Sandığına müracaatları tarihini takip eden aybaşından itibaren aylık bağlanır. Ancak geçmiş süreler için aylık, aylık farkı ve emekli ikramiyesi veya farkı ödenmez.

GEÇİCİ MADDE 204. — Çocuklarından dolayı 5434 sayılı Kanunun 8.6.1994 tarih ve 3997 sayılı Kanunla değişik 72 nci maddesi uyarınca yetim aylığı bağlanan ancak, aynı maddede 24.11.1994 tarih ve 4049 sayılı Kanunla yapılan değişiklik nedeniyle bu Kanunun yürürlüğe girdiği 1.1.1995 tarihinden itibaren aylıkları kesilen ve bu nedenle kendilerine borç çıkartılan anne veya babanın borçları tahsil edilmez.

MADDE 5. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

